

MAGYAR NYELV
a 6. évfolyamosok számára

MNy2

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ

2025. január 28.

**A javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válaszokra
a megadott pontszámok adhatók.
A pontszámok részekre bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van.**

-
1. a) kapu, hamu 1 pont
 b) váza/láda, láva, pára 1 pont
 c) hajó, manó, karó, bakó 1 pont

Helyesírási szempontból is kifogástalanul leírt szóalakokra adható pont. Pont csak akkor adható, ha a csoportba adható összes megoldás helyes.

Más megoldás csak akkor fogadható el, ha a feladatkiírásnak megfelel, és nyomtatott, szakmailag ellenőrzött forrással igazolható.

2. a) Aláhúzva: csak néha, leírva: holtig. 1 pont
 b) Aláhúzva: borsó, leírva: bors. 1 pont
 c) Aláhúzva: gazdag, leírva: szegény. 1 pont
 d) Aláhúzva: almával, leírva: makkal. 1 pont

Csak akkor kaphat pontot a felvételiző a részfeladatra, ha aláhúzta a helytelen kifejezéseket ÉS leírta a helyes szavakat. Ha a vizsgázó nem aláhúzással, hanem áthúzással jelölte a hibásan leírt szót, szókapcsolatot, az is helyes megoldásnak fogadható el.

A helyesírási hibákat javítjuk, de nem vonunk le pontot miattuk. Más megoldás csak akkor fogadható el, ha a feladatkiírásnak megfelel, és nyomtatott, szakmailag ellenőrzött forrással igazolható.

3. a) ősz (hulló levelek) VAGY tavasz/nyár (hulló virágszirmok) ÉS „sárga lombot hullató”/ „Mintha hullna sárga hó” 1 pont

Csak akkor adható meg a pont, ha mindkét válaszelem szerepel és helyes. Idézetként más verssor is elfogadható, ha az évszakra utal (pl. „színaranyként csillogó”). Az idézőjel elhagyható, viszont pont csak abban az esetben jár, ha a teljes sort idézi, írja le a felvételiző.

- b) 2. versszak / második versszak / középső versszak / 2 vagy 2. 1 pont
 c) hasonlat 1 pont
 d) zizeg ÉS ropog 1 pont

Csak a két kifejezés együttes leírása esetén kaphatja meg a pontot a felvételiző.

- e) Lehetséges válaszok: rakás, halmaz, kazal, csomó, halom, stósz, rakat, boglya, tucát, köteg 1 pont

Bármilyen kifejezés elfogadható, amely megfelel a feladat leírásának, és nyomtatott, lektorált egynyelvű szótárral igazolható.

4. a) Igaz. 4 pont
 Hamis. (400-nál több.)

Igaz. (13 intézmény összesen. Ezek között volt állatkert, vadaspark és állatpark is.)

Igaz.

Igaz.

Hamis. (A Múzeumok Éjszakája júniusban, a Kutatók Éjszakája szeptemberben van.)

6 jó megoldás 4 pont, 5 jó megoldásra adható 3 pont, 4 jó megoldás 2 pont, 2–3 jó megoldás 1 pont. Adható összesen 4 pont.

Amennyiben egy állításnál nincs bekarikázva sem az IGAZ, sem a HAMIS szó, vagy mindkettőt jelölte a felvételiző, a részfeladat megoldása nem fogadható el.

Amennyiben a karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a felvételiző (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni.

---

5. a) bábu 3 magyarul 5 pont
 tűzijáték 1 gyűjtjük
 nagyít 3 nagyít
 elszeretné kérni x lesúlytott
 talaly 2 tavaly

Minden helyes megoldás 1 pont. Amennyiben a felvételiző egynél több megoldást írt be a megadott helyre, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes megoldás is szerepel a válaszban.

6. a) 1. – E; 2. – B; 3. – C 1 pont
 b) Hamis. (A szövegben Pasteur **francia** orvos volt.) 2 pont
 Hamis. (Csak a kutyák plakátolvasásáról ír a szerző.)

Minden helyesen bekarikázott válaszáért 1 pont adható.

Amennyiben egy állításnál nincs bekarikázva sem az IGAZ, sem a HAMIS szó, vagy mindkettőt jelölte a felvételiző, a részfeladat megoldása nem fogadható el.

Amennyiben a karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a felvételiző (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni.

- c) A) „rövid néhány esztendő fáradozás után már megérti a saját nevét, (s ha azt hangosan kiáltják, a kutya dühösen ugatni kezd)” 2 pont
 B) Mindegyikükre hat az égre feljövő, szépen ragyogó hold. / Mély lelkek. / Költői lelkek.

Minden más megfogalmazás is elfogadható, ha tartalmilag helyes. Nem szükséges idézni. Saját szavakkal is megfogalmazható. Minden feladatrészt 1 pont, összesen 2 pont.

A helyesírási hibákat javítjuk, azonban nem vonunk le pontot értük.

- d) Akár egyetért a felvételiző az állítással, akár nem, ha kerek, egész, helyes mondattal és a szövegből alátámasztott érveléssel indokol, 1 pontot kap. A helyesírási hibákat javítjuk, azonban nem vonunk le pontot. 1 pont

7. a) méreteket = szótó+képző+jel+rag 3 pont
 szépítheted = szótó+képző+képző+rag
 olvasgatásokért = szótó+képző+képző+jel+rag

Helyes válaszonként 1-1 pont adható. Amennyiben a felvételiző egynél több megoldást írt be a megadott szóhoz, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes megoldás is szerepel a válaszban.

8. a) Aláhúzva: bocs. 3 pont
 Egyik jelentés: medveköllyök, mackó, kölyökmedve, a medve kölyke, fia, kicsinye.
 Másik jelentés: bocsánat (rövidítve), elnézést, pardon.

Más, azonos tartalmú megfogalmazás és más, egyértelmű jelölés is elfogadható. A két jelentés tetszőlegesen sorrendben is megadható.

Az egyértelmű, helyes jelölésre adható 1 pont, a helyes jelentésekre egyenként 1 pont. Összesen adható 3 pont.

-
9. a) megtalálhatók 1 pont
 b) sziklás 1 pont
 c) északabbra 1 pont
 d) 2 / kettő / két (*bármely, hegyoldalban*) 1 pont
 e) borítja 1 pont
 f) szőr-ze-tü-kért 1 pont
 g) jácint 1 pont

10. **a)–e) A 4-nél kevesebb mondatból álló fogalmazás esetében a feladat összes itemére 0 pontot kell adni.**

- a) Tartalomra összesen adható: 3 pont

3 pont adható, ha

- a szöveg ötletes, gondolatgazdag;
- a fogalmazás alapötletét részletesen kidolgozza, és a szöveg mentes az önellentmondástól, a lényegi elemek jól értelmezhetők;
- megfelel az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek;
- a kifejtés logikusan, szervesen folytatja a megkezdett történetet, építve a megnevezett szereplőkre, motívumokra.

2 pont adható, ha

- a szöveg ötletes, ám az alapgondolat nem kellően kidolgozott, nem értelmezhető elem vagy kisebb önellentmondás van benne;
- a megadott mondatok nem illeszkednek kellő mértékben a gondolatsorhoz (pl. nem épít a megnevezett szereplőkre, nem a megadott motívumot folytatja);
- megfelel az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek.

1 pont adható, ha

- az alapötlet kidolgozatlan, lényegi elemek megmagyarázatlanul maradnak, vagy a szöveg egészét meghatározó önellentmondás van benne;
- szegényes, szokványos a gondolatsor, de tartalma a kijelölt témáról szól;
- az adott mondatok alig illeszkednek a gondolatsorhoz, de a szöveg megfelel az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek.

0 pont, ha

- a megadott mondatokhoz egyáltalán nem kapcsolódik a gondolatsor;
- az elbeszélés az önellentmondások és értelmezhetetlen elemek miatt nem érthető;
- nem felel meg az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek.

- b) A szöveg szerkezetére összesen adható: 2 pont

2 pont adható, ha a megadott kezdőmondatok és a tanuló által írt fogalmazás alkotta szöveg

- kerek, egész, lezárt;
  - formailag is tagolt, a bekezdések jelöltek;
  - logikusan és arányosan szerkesztett;
  - eléri a megadott terjedelmet, vagyis a tanuló legalább 8–10 mondatot folytatva a megadott kezdőmondatokat;
  - megfelelően alkalmazza a szövegkohézió eszközeit (kötőszavak, előre- visszautaló elemek), a mondatok, gondolatok logikusan kapcsolódnak egymáshoz;
  - nem tartalmaz párbeszédet.
-

1 pont adható, ha a fenti szempontok közül egy nem érvényesül maradéktalanul.

0 pont, ha a szövegben a 2 pont feltételei közül egynél több szempont nem érvényesül maradéktalanul.

c) A nyelvhelyességre és a stílusra összesen adható: 2 pont

2 pont adható, ha a tanuló által írt szöveg terjedelme eléri a nyolc mondatot, és

- stílusa, szóhasználata megfelel a témának, a köznyelvi normának, és
- gazdag szókincsű, és
- gördülékenyen, választékosan szerkesztett mondatokat tartalmaz, és
- maximum 1 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, például helytelen szóhasználatot, indokolatlan igeidőváltást, hibás mondatbeli egyeztetést, nem megfelelő szórendet.

1 pont adható, ha a tanuló által írt szöveg terjedelme eléri a nyolc mondatot, és

- maximum 2 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, és változatos szókincsű, mondatfűzésű, a köznyelvi normának megfelelő szóhasználatú. *Vagy*
- maximum 1 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, ám a 2 pont kritériumai közül valamelyiknek nem felel meg.

0 pont, ha a tanuló által írt szöveg

- kettőnél több nyelvhelyességi hibát tartalmaz; *vagy*
- 1 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, ám a 2 pont kritériumai közül legalább kettőnek nem felel meg, *vagy*
- terjedelme nem éri el a 8 mondatot.

d) A helyesírásra összesen adható, amennyiben a szöveg **legalább 8 mondatból** áll: 2 pont

2 pont adható,

- ha a szövegben az alábbiak közül **legfeljebb egy hiba** valósul meg:
  - egy hiba a közhasználatú szavak egybeírásának terén *vagy*
  - egy hiba a magánhangzó hosszúságának jelölésénél *vagy*
  - egy elválasztási hiba *vagy*
  - egy mondatkezdő nagybetű tévesztése *vagy*
  - egy ékezet hiánya *vagy*
  - legfeljebb két betűtévesztés vagy betűcsere

ÉS az előbbieken ismertetett hibatípusok **mellett** legfeljebb 1 központosági hiba (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosági hibáit);

- ha a hibátlan szövegben legfeljebb 2 központosági hiba van (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosági hibáit).

1 pont adható,

- ha a **fenti hibatípusok közül legfeljebb kettő** van jelen a szövegben, **legfeljebb 2 központosági hiba** mellett (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosági hibáit)
- ha az egyéb szempontból hibátlan szövegben 3–5 központosági hiba van (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosági hibáit).

0 pont adható,

- ha a szövegben az alábbiak közül **valamelyik hibatípus** megvalósul:
  - igekötős igék helytelen írásmódja,
  - névutós főnevek egybeírása,

- *j-ly* tévesztése,
  - tagadósók egybeírása egy másik szóval,
  - mássalhangzó-hosszúság tévesztése,
  - kis- és nagy kezdőbetű tévesztése közhasználatú tulajdonnevek, melléknevek és egyelemű tulajdonnévből képezett melléknevek esetében,
  - írásban nem jelölt hasonulás és összeolvadás jelölésének tévesztése;
  - ha a 2 pont kritériumainál leírt hibatípusok esetében **három** vagy **annál több** hiba található a szövegalkotásban;
  - ha 6 vagy több központosítási hiba van (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosítási hibáit).
  - **ha a szöveg nem éri el a 8 mondatot.**
- e) A külalakra, írásképre összesen adható, amennyiben a szöveg terjedelme eléri a 4 mondatot: 1 pont
- 1 pont adható, ha a dolgozat külalakja rendezett, áttekinthető, a javítások egyértelműek és esztétikusak, az írás könnyen, jól olvasható, a betűképek egyértelműen azonosíthatók, az ékezethasználata egyértelmű, nem használja indokolatlanul a pontsoron túli („margón kívüli”) területet.
  - Nem jár pont, ha az írás jellemzően olvashatatlan, vagy félreérthető az ékezethasználata, a dolgozat képe rendezetlen, a javítások félreérthetőek, zavarosak, nem esztétikusak, elválasztás helyett indokolatlanul ír a pontsoron túli („margón kívüli”) területre.

A feladatok bázisszövegei az eredeti forrásszövegek módosításával (rövidítésével, nyelvtani egyszerűsítésével), de az eredeti szövegek integritásának megtartása mellett jöttek létre.

A felhasznált szövegek forrásai:

1. Magyar értelmező kéziszótár, Akadémiai Kiadó, Budapest 2003
  2. O. Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások, Akkord Kiadó Kft., Budapest 2010
  3. Nemes Nagy Ágnes: Akácfa
<https://hycry.wordpress.com/2010/05/16/nemes-nagy-agnes-akacfa/>
Utolsó letöltés dátuma: 2024. 09. 17.
  5. „Napok”
<https://muzej.hu/hirek/koszonto>
<http://zoo.hu/allatkertek-ejszakaja-2024-augusztus-30-an/>
<https://www.kutatokejszakaja.hu/>
<https://magyarnemzet.hu/kultura/2024/07/cirkuszok-ejszakaja-fovarosi-nagycirkusz-kulturnemzet>
Utolsó letöltés dátuma: 2024. 09. 13.
  7. Nagy Lajos: Képtelen természetrajz és más karcolatok
<https://mek.oszk.hu/00900/00992/00992.htm#7>
Utolsó letöltés dátuma: 2024. 09. 17.
  8. <https://juhu.hu/medveeknel-vendegseg-van-medvemama-548>
Utolsó letöltés dátuma: 2024. 09. 17.
  9. A világ 100 állati csodája, Alexandra Kiadó, Pécs 2001, 103. oldal
-